

Reglur Reykjavíkurborgar um ferðapjónustu fatlaðs fólks

I. kafli Almenn ákvæði

1. gr. Markmið

Markmið ferðapjónustu fatlaðs fólks er að gera þeim sem ekki geta nýtt sér almenningsfarartæki vegna fötlunar kleift að stunda atvinnu og nám og njóta tómsunda.

II. kafli Umsókn um þjónustu og skilyrði fyrir þjónustu

2. gr. Umsókn og fylgigögn

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar annast afgreiðslu umsóknar um ferðapjónustu fatlaðs fólks. Umsækjandi getur veitt öðrum skriflegt umboð til að sækja um fyrir sína hönd.

Umsókn um undanþágu frá 2. mgr. 3. gr. vegna sérstakra aðstæðna, s.s. vegna færðar, tímabundinna veikinda eða bilunar á bifreið sem notandi hefur til umráða skal senda til þjónustumiðstöðvar í því hverfi sem umsækjandi á lögheimili í.

Með umsókn skulu fylgja öll nauðsynleg gögn, s.s. læknisvottorð, greining á fötlun¹ og upplýsingar um styrk frá Tryggingastofnun ríkisins til bifreiðakaupa eða reksturs bifreiðar. Þjónustumiðstöð er heimilt að óska eftir nánari upplýsingum um umsækjanda, með hans samþykki.

Umsókn skal metin á grundvelli möguleika umsækjanda til að nýta sér þjónustu almenningsvagna og/eða aðra ferðamöguleika.

Viðmið um ferðafjölda skulu taka mið af þörfum hvers og eins.

3. gr. Skilyrði fyrir samþykki umsóknar

Umsækjandi skal uppfylla öll eftirfarandi skilyrði til að umsókn verði samþykkt og verða skilyrðin að vera uppfyllt á meðan umsækjandi fær ferðapjónustu fatlaðs fólks:

1. Umsækjandi skal eiga lögheimili í Reykjavík.
2. Umsækjandi skal teljast fatlaður í skilningi 2. gr. laga um málefni fatlaðs fólks nr. 59/1992.

¹ Til dæmis frá Greiningarstöð ríkisins og Landspítala háskólasjúkrahúsi.

3. Umsækjandi á ekki rétt á niðurgreiddri akstursþjónustu frá öðrum aðilum eða rétt á akstri samkvæmt öðrum lögum, reglugerðum eða reglum.
4. Umsækjandi hafi ekki fengið styrk til bifreiðakaupa frá Tryggingastofnun ríkisins né njóta styrks til reksturs bifreiðar.
5. Umsækjandi skal uppfylla eitt eða fleiri eftirfarandi skilyrða:
 - a. Er hreyfihamlaður og þarf að nota hjólastól. Skilyrði er að um sé að ræða varanlega hreyfihömlun eða hreyfihömlun sem hefur varað í þrjá mánuði eða lengur.
 - b. Er blindur.
 - c. Er ófær um að nota almenningsfarartæki vegna annarrar langvarandi fötlunar.

Þjónustumiðstöð er heimilt að veita undanþágu frá 4. tl. 1. mgr. 3. gr. reglna þessara vegna sérstakra aðstæðna, s.s. vegna færðar, tímabundinna veikinda eða bilunar á bifreið sem þeir hafa til umráða.

Hafi fatlaður einstaklingur, sem orðinn er 67 ára, fengið ferðaðþjónustu fatlaðs fólks áður en hann náði þeim aldri á hann rétt á þeirri þjónustu áfram meðan þörf krefur að uppfylltum nánar tilgreindum skilyrðum í reglum þessum. Einstaklingur sem náð hefur 67 ára aldri og sækir um þjónustu samkvæmt reglum þessum getur átt rétt á ferðaðþjónustu fatlaðs fólks ef sýnt þykir að fötlun hans stafi ekki af aldurstengdri skerðingu að mati velferðarsviðs Reykjavíkurborgar og að uppfylltum nánar tilgreindum skilyrðum í reglum þessum.

4. gr.

Gildistími umsóknar

Gildistími samþykkrar umsóknar skal taka mið af þörf hvers og eins. Miða skal við að umsókn sé samþykkt til tveggja ára. Ef um varanlega hreyfihömlun er að ræða er heimilt að samþykkja umsókn ótímabundið. Þjónustumiðstöð skal upplýsa notanda að jafnaði tveimur mánuðum áður en samþykkt umsókn rennur úr gildi.

Notandi skal upplýsa þjónustumiðstöð um breytingar á högum sínum. Ef um er að ræða verulegar breytingar á högum umsóknaraðila eftir að umsókn hefur verið samþykkt er þjónustumiðstöð heimilt að endurskoða gildistíma samþykkis fyrir ferðaðþjónustu fatlaðs fólks.

5. gr.

Tímabundið samþykki

Þegar notandi ferðaðþjónustu fatlaðs fólks dvelur tímabundið utan þjónustusvæðis samkvæmt reglum þessum og óskar eftir ferðaðþjónustu fatlaðs fólks þar sem hann er staddur, er það heimilt ef fyrirbyggjandi er samþykkt Reykjavíkurborgar um ferðaðþjónustu fatlaðs fólks. Þá skal einnig liggja fyrir samþykki dvalarsveitarfélags um veitingu þjónustunnar. Samþykkt skal vera tímabundin, að hámarki í þrjá mánuði.

Íbúar annarra sveitarfélaga en Reykjavíkurborgar sem óska eftir ferðaðþjónustu fatlaðs fólks í Reykjavík vegna tímabundinnar dvalar geta sótt um að fá ferðaðþjónustu fatlaðs fólks á þjónustumiðstöð Reykjavíkurborgar. Heimilt er að samþykkja slíkar umsóknir að því tilskildu að þeir hafi samþykkt fyrir henni í lögheimilissveitarfélagi og viðkomandi sveitarfélag greiði kostnað við ferðir.

6. gr.

Ferðaþjónusta fyrir börn

Forsjáraðilar fatlaðra barna sækja um akstur samkvæmt reglum þessum fyrir börn, t.d. vegna tómstunda, lækni-ferða, sjúkraþjálfunar eða til að rjúfa félagslega einangrun. Barn yngra en sex ára skal ávallt vera í fylgd fullorðins einstaklings þegar ferðast er með ferðaþjónustu fatlaðs fólks. Þurfi barn bílstól er það á ábyrgð foreldra að útvega hann.

Reglur þessar taka ekki til skólaaksturs barna í grunnskóla en með skólaakstri er átt við allan akstur á skólatíma, þ.m.t. á þeim tíma sem barn dvelst í lengdri viðveru á vegum skólans.

III. kafli

Framkvæmd ferðaþjónustunnar

7. gr.

Þjónustutími

Ferðaþjónusta fatlaðs fólks er í boði á eftirtöldum tímum:

Virka daga frá kl. 6:30 til kl. 01:00.

Laugardaga frá kl. 8:00 til kl. 01:00.

Sunnudaga frá kl. 11:00 til kl. 01:00.

Akstur á stórhátíðardögum er eins og á sunnudögum að undanskildum aðfanga- og gamlársdegi. Þá daga er akstursþjónusta til kl. 17:00.

Miðað er við að ferðir hefjist innan þjónustutíma.

8. gr.

Pantanir/afpantanir

Notendur panta ferðir á netinu eða hjá þjónustuveri Strætó bs. Tekið er á móti pöntunum alla daga á opnunartíma þjónustuvers. Ekki er unnt að tryggja að hægt sé að veita þjónustu til einstaklinga nema pantað sé með a.m.k. tveggja klukkustunda fyrirvara, þó reynt sé að bregðast við pöntunum eins fljótt og auðið er.

Notendur skulu gefa upplýsingar um fastar ferðir vegna t.d. vinnu, skóla eða hæfingar til að þjónustuaðilar geti leitað hagræðis við skipulagningu ferða.

Ekki er unnt að tryggja að unnt sé að veita þjónustu vegna hópferða nema þær séu pantaðar með minnst tveggja sólarhringa fyrirvara. Hópur telst vera fimm einstaklingar eða fleiri en hver einstaklingur greiðir eftir sem áður fyrir sig.

Afpöntun reglubundinna ferða skal vera með sem lengstum fyrirvara, helst deginum áður, en í undantekningartilvikum með tveggja klukkustunda fyrirvara fyrir fyrirhugaða ferð. Að öðrum kosti telst ferðin með í uppgjöri.

9. gr.

Tilhögun ferða

Ferð er skilgreind í reglum þessum sem akstur frá einum stað til annars, innan þjónustusvæðis samkvæmt reglum þessum.

Notandi skal vera tilbúinn til brottfarar í anddyri brottfararstaðar á umsömdum tíma. Biðtími fyrir notendur skal að jafnaði ekki fara yfir tíu mínútur frá umsömdum tíma. Ef notandi þarf aðstoð við að komast í og úr bifreið skal ökumaður aðstoða hann við það.

Ekki er beðið á meðan notandi sinnir erindi sínu.

Miða skal við að ferðatími milli staða sé svipaður og hjá almenningsvögnum. Ferðatími notanda skal ekki vera lengri en 60 mínútur í senn. Notendur þurfa þó að vera viðbúnir töfum eða breytingum á áætlun, s.s. vegna færðar og umferðartafa á annatímum.

Ferðþjónustan er sérhæfð þjónusta og byggist á samnýtingu ökutækja þannig að fleiri en einn notandi ferðast að jafnaði saman.

Bílstjórum er ekki heimilt að sinna sendiferðum fyrir notendur. Notanda sem ekið er til læknis er heimilt að hringja eftir akstri til baka að viðtali loknu enda hafi það ekki verið vitað fyrirfram hve viðtalið tæki langan tíma.

10. gr.

Aðrir farþegar og aðstoðarmenn

Notanda er heimilt að hafa með sér einn farþega og greiðir notandinn þá sama gjald fyrir hann.

Börn undir sex ára aldri í fylgd með fötluðum foreldrum greiða ekkert gjald.

Fyrir fylgdarmann fatlaðs barns sem er yngri en sex ára er ekki greitt fargjald.

Geti notandi ekki ferðast einn að mati þjónustumiðstöðvar skal aðstoðarmaður fylgja honum. Fyrir aðstoðarmenn er ekki greitt fargjald.

11. gr.

Gjald og þjónustusvæði

Gjald fyrir hverja ferð skal miðast við gjaldskrá velferðarsviðs um ferðþjónustu fatlaðs fólks.

Þjónustusvæði ferðþjónustunnar er Hafnarfjörður, Garðabær, Kópavogur, Reykjavík, Seltjarnarnes og Mosfellsbær.

IV. kafli

Öryggi og samráð

12. gr.

Öryggi

Ökutæki, ökumenn og aðrir starfsmenn sem koma að ferðaþjónustu fatlaðs fólks skulu uppfylla ákvæði gildandi laga og reglugerða um starfsemina auk þess sem hafa ber hliðsjón af leiðbeiningum velferðarráðuneytisins fyrir sveitarfélög um ferðaþjónustu fyrir fatlað fólk.

Ökumaður sem sinnir ferðaþjónustu fatlaðs fólks skal hafa aukin ökuréttindi og hafa sótt skyndihjálparnámskeið og önnur þau námskeið sem sérstaklega eru ætluð ökumönnum fólksflutningabifreiða.

Ökumaður skal jafnframt reglulega sitja námskeið um þjónustu við fatlað fólk með það að markmiði að vera vel undirbúinn fyrir það verkefni að sinna ólíkum notendum og til að auka skilning og hæfni hans í þjónustunni.

Óheimilt er að ráða starfsmann til aksturs eða annarrar ferðaþjónustu sem hlotið hefur refsidóm fyrir brot á ákvæðum XXII., XXIII. eða XXIV. kafla almennra hegningarlaga nr. 19/1940, með síðari breytingum. Hafi ökumaður gerst sekur um brot á ákvæðum laga nr. 65/1974 um ávana- og fíkniefni og/eða umferðarlögum nr. 50/1987, með síðari breytingum, skal meta áhrif þess á hæfni viðkomandi til að gegna starfi ökumanns.

Við ráðningu ökumanns skal liggja fyrir sakavottorð eða heimild veitt af hans hálfu til að afla upplýsinga úr sakaskrá.

13. gr.

Samráð

Fulltrúar samráðshóps félagsmálastjóra sveitarfélaga sem tilheyra þjónustusvæði ferðaþjónustunnar, þ.e. Hafnarfirði, Garðabæ, Reykjavík, Seltjarnarnesi og Mosfellsbæ auk Strætó bs., fulltrúar hagsmunaaðila og verktakar skipa þjónustuhóp til að fylgjast með framkvæmd akstursþjónustu fatlaðs fólks á höfuðborgarsvæðinu.

Þjónustuhópurinn skal hittast á fjögurra mánaða fresti til að fara yfir framvindu þjónustunnar, árangur og hvað megi betur fara.

V. kafli

Málsmeðferð

Um málsmeðferð fer samkvæmt XVII. kafla laga um félagsþjónustu sveitarfélaga nr. 40/1991 og stjórnáslögum nr. 37/1993.

14. gr.

Könnun á aðstæðum

Kanna skal aðstæður umsækjanda svo fljótt sem unnt er eftir að umsókn um ferðaþjónustu fatlaðs fólks hefur borist. Sama á við ef þjónustumiðstöð berast upplýsingar um nauðsyn á ferðaþjónustu með öðrum hætti.

Velferðarsvið Reykjavíkurborgar skal taka ákvörðun í máli svo fljótt sem unnt er og tryggja að mál sé nægjanlega upplýst áður en ákvörðun er tekin.

15. gr.

Samvinna við umsækjanda

Við meðferð umsóknar, öflun gagna og upplýsinga sem og ákvarðanatöku skal leitast við að hafa samvinnu og samráð við umsækjanda eftir því sem unnt er en að öðrum kosti við persónulegan talsmann hans eða umboðsmann hans ef við á. Persónulegur talsmaður skal leggja fram samkomulag við hinn fatlaða, sbr. ákvæði 1. mgr. 7. gr. laga um réttindagæslu fyrir fatlað fólk nr. 88/2011. Umboðsmaður skal framvísa skriflegu umboði.

16. gr.

Varðveisla gagna, trúnaður og aðgangur að gögnum

Málgögn er varða persónulega hagi einstaklinga skulu varðveitt með tryggilegum hætti. Hafi starfsmenn kynnst einkahögum umsækjanda eða annarra í starfi sínu er leynt eiga að fara samkvæmt lögum eða eðli máls er þeim óheimilt að fjalla um þau mál við óviðkomandi nema að fengnu skriflegu samþykki viðkomandi.

Umsækjandi á rétt á að kynna sér upplýsingar úr skráðum gögnum sem varða mál hans að svo miklu leyti sem það stangast ekki á við trúnað gagnvart öðrum.

Ökumenn og aðrir starfsmenn ferðapjónustu fatlaðs fólks skulu skrifa undir yfirlýsingu um trúnað. Trúnaðarskylda helst þó að látið sé af starfi.

17. gr.

Leiðbeiningar til umsækjanda

Við afgreiðslu umsóknar skal starfsmaður bjóða umsækjanda ráðgjöf ef þörf er á og veita upplýsingar og leiðbeiningar um réttindi sem hann kann að eiga annars staðar. Þá skal starfsmaður einnig upplýsa umsækjanda um þær skyldur sem kunna að hvíla á honum vegna umsóknar um ferðapjónustu fatlaðs fólks.

18. gr.

Heimildir til ákvarðana samkvæmt reglum þessum

Starfsmenn viðkomandi þjónustumiðstöðvar taka ákvarðanir samkvæmt reglum þessum í umboði velferðarráðs Reykjavíkurborgar.

Velferðarráð Reykjavíkurborgar hefur heimild til að veita undanþágu frá reglum þessum ef sérstakar málefnalegar ástæður liggja fyrir og notandi fer fram á það með sérstakri beiðni til velferðarráðs Reykjavíkurborgar innan fjögurra vikna frá því notanda barst vitneskja um ákvörðun. Velferðarráð skal fjalla um umsóknina og taka ákvörðun svo fljótt sem unnt er.

19. gr.

Kynning á ákvörðun um ferðapjónustu fatlaðs fólks

Kynna skal niðurstöðu umsóknar um ferðapjónustu fatlaðs fólks fyrir umsækjanda með skriflegum hætti svo fljótt sem unnt er. Sé umsókn hafnað í heild eða að hluta skal notandi fá skriflegt svar þar sem ákvörðun er rökstudd með skýrum hætti með vísan til viðeigandi ákvæða reglna þessara og/eða annarra reglna eða laga, eftir því sem við á.

Ákvörðun velferðarráðs skal kynnt umsækjanda tryggilega og um leið skal honum kynntur réttur hans til málskots til úrskurðarnefndar velferðarmála.

20. gr.

Málskot til úrskurðarnefndar velferðarmála

Umsækjandi getur skotið ákvörðun velferðarráðs Reykjavíkurborgar til úrskurðarnefndar velferðarmála. Skal það gert innan þriggja mánaða frá því að aðila máls var kunngerð ákvörðun velferðarráðs Reykjavíkurborgar.

**21. gr.
Gildistaka**

Reglur þessar eru settar með stöð í 55. gr. laga nr. 59/1992 um málefni fatlaðs fólks og kveða þær á um útfærslu á þjónustu sem sveitarfélögum er skylt að veita, sbr. 35. gr. laga um málefni fatlaðs fólks nr. 59/1991. Reglur þessar öðlast þegar gildi og falla eldri reglur um ferðþjónustu fatlaðs fólks í Reykjavík úr gildi.